

Kaiser Tamás, a Pannon Egyetem docense szerint mivel az Európai Bizottságnak a következő többéves költségvetési keretre tett javaslatában csökkenne a Magyarországnak jutó kohéziós támogatás, az ország érdeke, hogy minél tovább egyben tartsa "a kohézió barátai" csoportot, vagyis azoknak a tagállamoknak az összefogását, amelyek kifogásolják a kohéziós politika tervezett módosításait.

Mint a szakértő az MTI-nek nyilatkozva emlékeztetett, a bizottság június 29-én tette közzé a 2014-2020 közötti időszakra szóló költségvetési keret első változatát, amelyből az látszik, hogy a bizottság a jelenlegi (2007-2013) időszakra kialakított keretekre épít, a gazdasági válság miatt kialakult államadóssági problémákkal és az egész monetáris uniót érintő válsággal nem foglalkozik, vagyis nem áll elő nagy ívű, "a fiskális föderalizmus felé" mutató javaslatokkal.

A kohéziós politika célja a fejlődésben elmaradott térségek felzárkóztatása, ez egyben a tagállamok közötti szolidaritás kifejezése is - mutatott rá, kifejtve: ezeknek a térségeknek a fejlesztése szükséges az egységes belső piac, valamint a gazdasági és monetáris unió zavartalan működéséhez.

Kaiser Tamás szerint a gazdasági, társadalmi és területi kohézió jelentőségének növekedését mutatja, hogy míg az erre szánt támogatás a hetvenes években a költségvetés 5 százalékát tette ki, a jelenlegi időszakban már 35, 7 százalék, a 2014-2020 közötti időszakra pedig a bizottság tervezete alapján 32 százalék lehet.

A bizottság október 5-én hozta nyilvánosságra a kohéziós politikára vonatkozó tervezetét, amelyből az derül ki, hogy a szakpolitika az unió globális versenyképességét erősíteni hivatott EU 200 stratégia megvalósításának eszköze lesz. Az egyik legfontosabb változás, hogy 2013 után három kategóriára osztják a támogatandókat: az első az elmaradott (vagy hátrányos helyzetű) régiók csoportja, ahol az egy főre jutó GDP értéke nem éri el az uniós átlag 75 százalékát, a második csoportot alkotják azok a fejlettségük mértéke alapján "átmenetinek" minősülő régiók, ahol ez az érték az uniós átlag 75-90 százaléka között van. Végül támogatást kapnak a fejlett régiók is, ahol az egy főre jutó GDP meghaladja az uniós átlag 90 százalékát - magyarázta.

A szakértő szerint ezzel a megoldással elismerik, hogy specifikus problémák a gazdagabb régiókban is felmerülhetnek, és növelhetik annak esélyét, hogy a nettó befizető tagállamok is támogatják a tervezett változásokat.

Magyarországnak az a legkedvezőtlenebb a bizottság javaslatában, hogy az egy országnak jutó kohéziós források legfeljebb a tagállam GDP-jének 2,5 százalékát tehetik ki - mondta Kaiser Tamás. Kiemelte: egy gazdagabb ország GDP-jének 2,5 százaléka természetesen nagyobb összeg, mint egy kevésbé gazdagé, pedig éppen a szegényebbek szorulnak rá jobban a támogatásra. Mindez azt jelenti, hogy a tervezet alapján Magyarországnak reálértéken 20,5 százalékkal kevesebb forrás jutna a 2014-2020-as periódusban, mint a jelenlegi időszakban - közölte.

Kaiser Tamás kitért arra is: a kohézió barátai csoport tagjai azt szeretnék elérni, hogy a kohéziós politika a jövőben is nagy hangsúlyt kapjon az uniós költségvetésben. A csoportot eredetileg a tíz új tagállam és a kohéziós politika korábbi elsődleges haszonélvezői (Spanyolország, Portugália, Görögország) alkotják, Olaszország, Belgium, Írország és Finnország pedig megfigyelőként vesz részt az együttműködésben. Legutóbbi ülésüket november 10-én Budapesten tartották, és az időzítés nem volt véletlen: néhány napra rá, az Általános Ügyek Tanácsának november 15-i brüsszeli ülésén a miniszterek először vitatták meg részleteiben a bizottsági tervezetet - idézte fel.

Az ülés után úgy tűnt, hogy a csoport tagjai egy állásponton vannak, attól függetlenül, hogy az országokat korántsem azonos mértékben érinti a bizottság javaslata. A kérdés nyilvánvalóan az, mennyire erős ez a szövetség, és hogyan képesek összeegyeztetni érdekeiket a tárgyalásokon - hangsúlyozta.

Kaiser Tamás megemlítette: a források ilyen mértékű megcsappanása Magyarországon kívül a három balti országot érintené, a lengyelek, a csehek és a szlovákok viszont jóval kedvezőbb helyzetbe kerülnének.

Magyarországnak elsősorban azokat a szövetségeseket kell megtalálnia az Európai Parlamentben, a miniszterek tanácsában és az Európai Tanácsban, akikkel elérhető, hogy az országba 2013 után se érkezzen kevesebb fejlesztési forrás, mint eddig - mondta az egyetemi oktató. Emlékeztetett: Orbán Viktor miniszterelnök a három balti kormányfővel közösen levelet írt a bizottság és az Európai Tanács elnökének, jelezve, hogy elfogadhatatlannak tartják a kohéziós források 20 százalékanak elvesztését 2013 után.

A tárgyalásokon egyelőre az álláspontokat mérik fel, az érdemi alkufolyamat még nem indult el, ez majd a dán elnökség alatt, 2012 első felében várható. Magyarországnak mindenesetre lényeges, hogy minél tovább egyben tartsa a kohézió barátai csoportot - foglalta össze Kaiser Tamás.